

СУТНІСТЬ ПРОБЛЕМ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ В ТЕОРІЇ ТА ШКІЛЬНІЙ ПРАКТИЦІ

Доротюк В. І.

кандидат психологічних наук,
старший науковий співробітник,
завідувач відділу профільного навчання
Інституту педагогіки НАПН
м. Київ Україна

Вступ./Introduction. В своїх роботах Джон Равен описав педагогічні процедури, які направлені на формування ключових компетентностей учнів. Він рекомендує метод проектів та організацію дослідницької діяльності учнів, але підкреслює: «В наш час більшість шкіл стримує розвиток цих якостей. Відповідно, вони обманюють надії наших людей і нашого суспільства»[1] Равен вважає, що від вчителя залежить успіх розвитку важливих компонентів компетентності, але коли вчитель творчий та ініціативний.

В.І. Панов зазначає: «Організація освітнього процесу будується... в контексті рішення триєдиної задачі: розвиток особистості учня – розвиток особистості вчителя – розвиток школи»[2]

Мета роботи./Aim. Компетентісно орієнтована освіта внесла нові методи взаємодії вчителів з учнями, але залишила без змін структуру і методи управління педагогічними кадрами. У педагогічній роботі по формуванню компетентностей учнів мають переважати психологічні прийоми, враховуватись ціннісні установки, виявлятись особистісні якості учнів для розробки програми навчання та виховання під конкретних осіб, заохочення до виявлення ініціативи, повага та дружнє ставлення до учнів. Вчителі ж залишились в неререформованій частині освіти, оскільки такого ставлення до себе вони не відчують ні від керівництва, ні від чиновників в освіті.

Матеріали та методи./ Materials and methods. Нами було систематизовано та узагальнено проблеми у організації компетентісно

орієнтованої освіти:

- В підготовці вчителів до реалізації компетентнісного навчання відсутній особистісний підхід, оснований на психологічних особливостях вчителя - це перша і головна проблема сучасної освіти.

- Неможливо визначення критерію оцінки роботи вчителя, оскільки відсутній діагностичний інструментарій для визначення професійної компетентності педагогічних кадрів загальноосвітніх навчальних закладів

- Концептуальні засади створення та використання науково-методичних матеріалів при компетентнісно орієнтованому навчанні не розроблені, а значить відсутня загальна наукова база.

- Проблемою є невизначеність пріоритетного напрямку професійного спрямування учнів в залежності від індивідуальних здібностей та територіально-адміністративного розміщення загальноосвітніх навчальних закладів.

- Не вирішена проблема створення навчальної педагогічної літератури в допомогу вчителю

- Не розроблена система мотивації та розвитку ініціативи учнів , як основи розвитку особистості

- Відсутні критерії визначення рівня соціалізації школярів в умовах компетентнісного навчання

- У формуванні лідерських якостей учнів не створені єдині методичні рекомендації науковцями і методистами

-Відсутня структура визначення рівня компетентності випускників та старшокласників.

Результати та обговорення./Results and discussion. Наше дослідження «Науково-методичне забезпечення підготовки вчителя до реалізації компетентнісно орієнтованого навчання» направлене на врахування та вирішення існуючих проблем шляхом науково-методичних розробок.

Структура педагогічної діяльності у компетентнісній освіті та її складові сформульовані А.І. Фоміною. Це:

1. Постановка вчителем педагогічних цілей і завдань
2. Вибір і використання педагогічних дій
3. Контроль і оцінка учителем своїх власних педагогічних дій(педагогічний самоаналіз).[3]

Самоаналіз є показником прагнення педагога до постійного і конструктивного професійного вдосконалення. Важливим елементом в педагогічній роботі є самоосвіта та мотиваційні компоненти. Найвагомим фактором у роботі педагогів є методичний та психологічний супровід науковців.

Висновки. /Conclusions:

У компетентнісно орієнтованій освіті необхідно забезпечити об'єктивність оцінювання кадрового складу та його професійні можливості.

Для корекції виявлених відхилень у педагогічній діяльності повинні бути задіяні науковці. Необхідно забезпечити освітній процес методичною та психологічною літературою для забезпечення організації компетентнісно орієнтованого навчання.

ЛІТЕРАТУРА. / SOURCES :

- 1.Равен Джон . Компетентность в современном обществе. М.,2002, 396с. (с. 209)
- 2.Панов В. И. Психодидактика образовательных систем. П., 2007,352с. (с.197)
3. Фоминова А. И. Педагогическая психология. М., 2011, 320с. (с.224)